

Тako близу, а тако далеко

Фрушка гора је од Београда удаљена неких педесетак километара. Али то је сасвим довољно да се обилазак овог, више брда, него планине по правилу одлаже. Користимо, помало необавезан боравак у Београду да коначно прокрстаримо националним парком „Фрушка гора“ и бар на тренутак упознамо оно што овај простор између Дунава и Сремске равнице нуди. Показаће се да је за упознавање Фрушке горе премало једно јесење поподне. Због тога ће бити потребно поновно враћање.

Четвртак, 22. октобар 2020. године

Због раније договореног састанка пут Срема се упућујемо тек око пола један. У старту сам одлучио да до Фрушке горе стигнемо старим новосадским путем. Али показаше се да то није баш тако једноставно. Просто смо занемарили чињеницу да у Београду може бити протеста. А испоставиће се да су била чак два. Испред Министарства просвете протествовали су студенти тражећи смањење школарина, а испред Скупштине Србије, која је данас коначно добила новог председника, чиме је после четири месеца завршено њено конституисање, протествовали су власници туристичких организација. Ипак релативно брзо смо стигли до Булевара Михајла Пупина, а затим Главне улице у Земуну. Саобраћај на улици Цара Душана већ је наговештавао да нас ка Батајници, Пазовама и даље Инђији чека прилична гужва. То се и обистинило. Пут од Инђије према обронцима Фрушке горе је пресвучен новим асфалтом тако да је вожња удобна.

У Марадику скрећемо према Иришком Венцу. И овде је асфалт у релативно добром стању. Највећи део Фрушке горе, која се простире у дужину 78км и ширином од 12 до 15км, налази се у Србији, а мали део залази у источну Хрватску у Вуковарско – сријемску жупанију. Део Фрушке горе је 1960. године проглашен националним парком. Био је то први национални парк у Србији. Највиши врх Фрушке горе је Црвени Чот (539м), а други значајни врхови су Иришки Венац (502м), Велики Градац (471м) и Стражилово (321м). Назив Фрушка гора потиче од старог словенског етнонима Фруг, синонима за Франке, што даје значење имену планине као „планина Франака“.

После вожње кроз шумовите пределе, са повременим погледом на сремску равницу, стижемо до скретања ка врху Иришки венац. На њему се налазе остаци телевизијског торња, који је оштећен током бомбардовања

1999. године. Торањ није обновљен, тачније није му враћена претходна функција, али су његови остаци искоришћени да се на врху монтирају нове комуникационе антене.

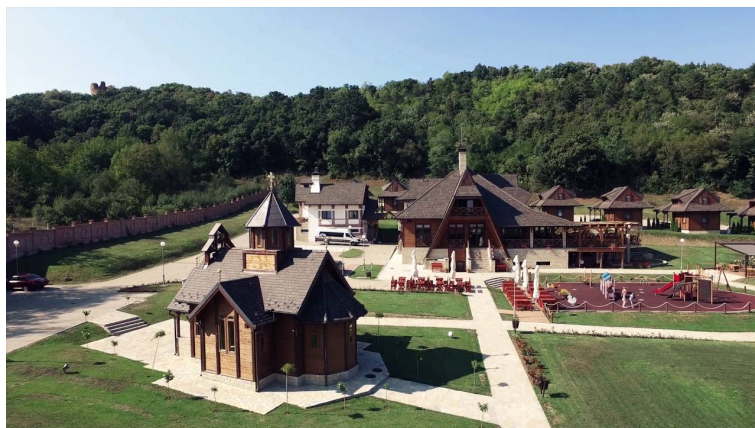
Поглед на Иришки венац

Испод торња се налази хотел „Норцев“, који је Електровојводина својевремено изградила за своје потребе као – наставно – образовни и рекреативни центар, одакле потиче и назив хотела. У овом хотелу боравио сам у јесен 2006. године на некој конференцији о научно – техничким информацијама. Испод врха на 451м налази се истоимени путни првој. преко овог превоја пролази путни правац који спаја Нови Сад са Сремом, Мачвом и Подрињем, као и са ауто – путем Београд – Загреб. На превоју се поменути путни правац укршта са Партизанским путем који се протеже целом дужином Фрушке горе од истока ка западу.

На Иришком венцу се налази и споменик „Слобода“ подигнут 1951. године у знак сећања на борце Народноослободилачког рата, аутора Сретена Стојановића. Овде се такође налази и споменик „Људском немару“ подигнут 2010. године на иницијативу еколошких организација.

Са Иришког венца настављамо према Врднику са циљем да посетимо туристички комплекс „Врдничка кула“. Овај комплекс се налази на периферији места Врдник испод остатака некадашњег утврђеног града

Врдник. Од града је данас само остала Донжон кула, са нешто мало бедема и рушевином једне куле. Пронађени предмети из доба римске терархије и цара Проба, који је овим деловима Римског царства управљао из Сирмијума указују да је првобитно утврђење на овом месту подигнуто још у Римско доба, као осматрачница или предстража Сирмијуму.

Етно комплекс „Врдничка кула“

Етно комплекс је изграђен на површини од 3 хектара и састоји се из бунгалова за смештај гостију, ресторана и винског подрума. Комплекс је повезан „стазом здравља“ дугом 2 км са хотелом Premier Aqua. У непосредној близини етно комплекса налази се и хотел „Фрушке терме“.

Хотел „Фрушке терме“

После краћег задржавања испред хотела и етно комплекса враћамо се на Иришки венац и упућујемо ка манастиру Крушедол са намером да у ресторану „Крушедолка“ поред самог манастира ручамо. Пут нас води Фрушкогорском магистралом до Ирига, где скрећемо према манастиру

Крушедолу. Пут је асфалтиран, али узак, тако да на њему не могу да се мимоиђу два аутомобила. Због тога један аутомобил мора да сиђе на прашњаву и џомбасту банку. Кад смо стигли до манастира чекало нас је изненађење, јер по спољшњим обележијим ресторан није радио. Кратко се задржавамо на великом паркингу испред манастира и одлучујемо да се вратимо назад и покушамо да ручамо у ресторану „Ковачевић“ на излазу из Ирига.

Манастир Крушедол

Манастир Крушедол је задужбина последњих српских деспота у Срему – Бранковића. Састоји се из две целине, мушког манастира са црквом посвећеном Благовестима, који је основао владика Максим Бранковић и женског манастира са црквом посвећеном Сретењу, који је подигла његова мајка, замонашена деспотица Ангелина. У манастиру су поред породице Ђорђа Бнковића сахрањена два патријарха Српске православне цркве, Арсеније III Чарнојевић и Арсеније IV Јовановић Шакабента и краљ Милан Обреновић. Овде су такође, сахрањени војвода Стеван Шупљикац и кнегиња Љубица Обреновић. По историјско – културној улози, по богатству ризнице, чувеном иконостасу и живопису, другим реликвијама, манастир Крушедол је један од најзначајнијих фрушкогорских манастира.

На Фрушкој гори гледано са запада према истоку налазе се следећи манастири: Света Петка – Беркасово, Привина Глава, Дивша, Кувеждин, Петковица, Шишатовац, Светих Архангела, Врањеш, Бешеново, Беочин, Мала ремета, Јазак, Раковац, Врдник, Старо Хопово, Ново Хопово, Гргетег, Велика ремета, Крушедол Ваведење Пресвете Богородице. Манастир Света Петка – Беркасово је успостављен 2006. године уз цркву Свете Петке из XIX века и не сврстава се у ред традиционалних фрушкогорских манастира.

Када смо се spremали да кренемо назад прилазе нам две девојке, које смо прошли при доласку у манастир. Интересовале су се како да дођу до ресторана „Арена“ на Иришком венцу. Пошто су помињале реч Гргетег помислио сам да их интересује истоимени манастир, који се налази у селу са истим називом. Зато их возимо до скретања за село. Кад будем писао ове редове схватих да су Гргетег помињале због тога што се сам Иришки венац налази у атару села Гргетег.

На повратку поново пролазимо кроз Ириг, које је највеће место на самој Фрушкој гори. Кроз њега пролази већ поменута важна саобраћајница која од Новог Сада преко Иришког венца води до Руме. Околина Ирига је позната као воћарско – виноградарски рејон. Овде се налази једна од најпознатијих винарија у Србији – „Ковачевић“. Ириг такође има богату културну традицију, а нарочити значај има Прва српска читаоница која је основана 1842. године. Традиционалне манифестације које се овде одржавају су: Доситејеви дани, Пударски дани и др.

Ириг – Рибарски трг

Нажалост, одустајемо и од ручка у Винској кући – Ковачевић, јер нам се учинило да је заузета за неко породично славље. Зато настављамо према Иришком венцу и даље према Сремској Каменици. Пошто се већ полако приближава вече одустајемо од свраћања у Нови Сад. Више због проблема са паркирањем, а мање због страха од короне и ноћи која се приближавала. Због тога у Петроварадину скрећемо на стари Новосадски пут и преко Сремских Карловаца настављамо према Београду. Код Сремских Карловаца видљиви су радови на изградњи „брзе“ пруге Београд – Будимпешта. Хотел „Дунав“ који се налазио на самој обали Дунава с друге стране пута и пруге од улаза у Сремске Карловце је срушен. Пошто смо већ више пута били у Сремским Карловцима настављамо путовање. Пут је мало поправљен тако да нема оног

неугодног поскакивања аутомобила по путу. У атару села Марадик скрећемо ка ауто – путу и преко Батајнице и Добановаца настављамо обилазницом око Београда до искључења на Авали. Пошто у Војводини нисмо успели да нађемо адекватно место за ручак одлучујемо се да вечерамо у ресторану „Ђевап и крилце“ у нашем насељу.

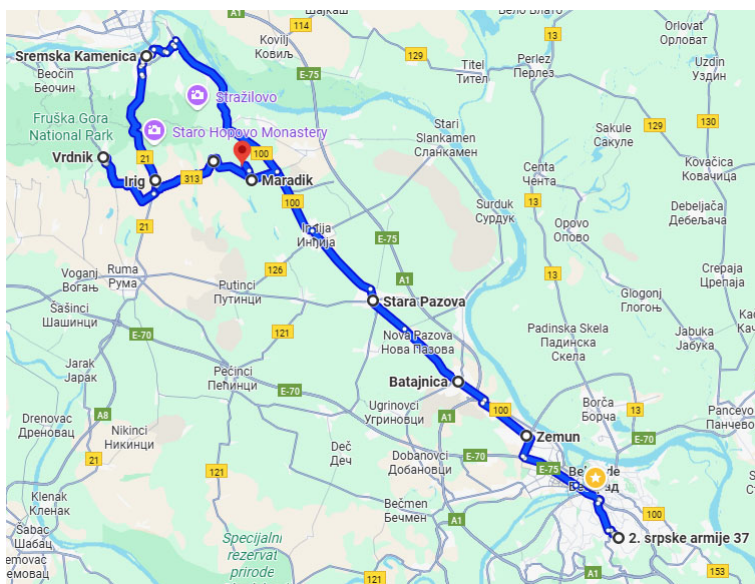
Ресторан „Ђевап и крилце“ у насељу „Степа Степановић“

Храна је сасвим коректна, цене приступачне. После вечере одлазимо на заслужени одмор и размишљање о излету који ћемо направити наредног дана.

Као што рекох на почетку, Фрушка гора је тако близу Београду, али да би се упознале све њене чари потребно је више од једног дана. А ми смо на овај излет кренули иза поднева. Само да се обиђу, не и посете Фрушкогорски манастири није довољно то време. А посетити их свакако треба, јер они крију толико ствари везаних за нашу историју да то и не слутимо. На Фрушкој гори има и неколико изванредних видиковаца са којих пуца поглед на Срем, али и Бачку, Нови Сад и Дунав.

Овог пута обишли смо и нови туристички комплекс у Врднику, који поред етно – насеља Врднићка кула укључује и хотел „Фрушке терме“. Свакако се не сме занемарити и хотел „Норцев“ на Иришком венцу. Ту су свакако и винарије којима „Вински Срем“ не оскудева. Нажалост ни овога пута нисмо успели да уживамо у укусима чувених сремских специјалитета, али увек ће бити прилике да се то надокнади.

Овај наш излет времеенски је обухватио само једно поподне, али прешли смо више од 200 километара. Дан је био сунчан иако је крај октобра. Нажалост на целим путем је лебдела епидемија корона вируса, која је била у пуном замаху.

Рута излета

На слици је дата рута овог излета. Путовање старим путем Београд – Нови Сада, кроз Батајницу, Нову Пазову, Стару Пазову и Инђију увек подразумева дужу вожњу, јер се практично све време вози кроз насеља. Алтернатива је вожња ауто – путем А1 (Е75) до петље Марадик, а онда пречицом стићи до истоименог места на старом путу и одатле рутом којом смо ми ишли. У повратку ми смо управо тим путем изашли на ауто – пут и вратили се у Београд. Да би избегли гужву кроз Београд у Добановцима смо наставили ауто – путем А1 и обилазницом око Београда стигли до Авалског пута, где смо се искључили и у насеље стигли познатим путем преко Кумодража.

При обиласку Фрушке горе не треба пропустити посету Сремским Карловцима. Иако данас административно припадају Јужнобачком округу градић географски, што му и само име говори припада Срему. Место се налази на обали Дунава на старом путу Београд – Нови Сад. Иначе треба напоменути да је овај пут био први асфалтирани пут у Југославији. Сами Карловци имају богату историју, која није само везана за историју Срба, већ и шире. Нпр. овде је од 1698. до 1699. године конгрес, којим су окончана непријатељства између Отоманског царства и Свете лиге (Аустрија, Пољска, Млетачка република). А између Отоманског царства и Русије потписан мир, познат као Карловачки мир. На месту где је мир потписан 1817. године подигнута је капела посвећена Светој Госпи од мира (Капела Мира).

Сремски Карловци су први град са српском гимназијом, основаном 1791. године. Овај град је познат по виноградарству, које је главна привреда. Годишњи Грожђебал привлачи многе посетиоце, чинећи град живим центром културе.

У Сремским Карловцима можете посетити многе знаменитости. Међу њима су Капела Мира, градски музеј и музеј пчеларства. За љубитеље слатких, вино бермет је неизоставан ужитак. Фестивал куглофа, са преко 400 рецепата, чува локалну традицију. Овај град је јединствена комбинација културе, историје и вина.

Сремски Карловци су место које покушава да покаже све лепоте Војводине. Овај град је дубоко укореван у прошлост, али је и модеран у гостопримству. Они позивају на откривање и уживање у свему што нуде.

Сремски Карловци су познати као барокни драгуљ Војводине. Они представљају раскошна времена богатства историје и архитектуре. Архитектура овог града одише барокним стилем, који се види у великим зградама. Град је такође познат по његовој лепоти и квалитетном вину. Али, то није све. Он има и дубоку историју за Војводину и шире. Централне тачке града, као што су цркве и школе, показују утицај барокног стила. Оне имају високе фасаде, раскошне детаље и осликане унутрашњости. Свака зграда има своју причу, која прича о деценијама и вековима историје.

Осим архитектуре, Сремски Карловци имају и многе споменике. Они доприносе јединствености и разноликости војвођанске културе. Од патријаршијског двора до Саборних цркава, град је кључна тачка за љубитеље историје, уметности и архитектуре.

Сремски Карловци су кроз векове били центар духовности и културе, ту се историја и уметност преплићу. Град је познат по великим здањима као што су Патријаршијски двор, Карловачка гимназија и Саборна црква Свети Никола. Оне су не само архитектонске већ и духовне знаменитости. Срце културе Сремских Карловаца је у сваком од ових објеката. Аутентичност и богатство историје чине град посебним.

Патријаршијски двор је седеште Пећке Патријаршије од 1690. године. Представља симбол православне вере и Српске културе. Здање је познато по иконостасу и уметничким делима. Пружа посетиоцима увид у богату прошлост српског народа.

Карловачка гимназија је основана 1791. године. Постала је епицентар образовања и интелектуалног развоја. Многи знаменити личности су прошли кроз њу. Они су допринели развоју српске историје и културе. Дух прошлости се чува у савременом образовном систему.

Саборна црква Свети Никола је изграђена између 1758. и 1762. године, а касније је обновљена 1907. године. Представља монументални симбол православне вере. Ова црква није само место литургијског сабирања, већ и важан симбол отпора и очувања Српске културе и традиције.